

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA SEČOVCE
2018 - 2022**

Príhovor primátora mesta Sečovce

Úvod

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

- 1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb
- 1.2. Úlohy a kompetencie mesta v zmysle platných sociálnych zákonov
2. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie
  - 2.1. Obyvateľstvo
  - 2.2. Školstvo
  - 2.3. Služby
  - 2.4. Nezamestnanosť
  - 2.5. Zdravotníctvo, kultúra, šport
3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb
  - 3.1. Sociálne znevýhodnené skupiny
    - Seniori
    - Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
    - Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
    - Zdravotne postihnutí
    - Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.
4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb
  - 4.1. SWOT analýza v sociálnej oblasti
5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb mesta
  - 5.1. Vízia, ciele a priority rozvoja sociálnych služieb mesta
  - 5.2. Kľúčové priority Komunitného plánu na roky 2018 - 2022
6. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb
  - 6.1. Finančné podmienky
7. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb
8. Podmienky s spôsob zmeny a aktualizácie KPSS
9. Súlad poskytovania sociálnych služieb

Záver

Spracovateľ: sociálny odbor MsÚ Sečovce v spolupráci s poslancami a komisiou sociálnou a verejného poriadku pri MsZ Sečovce

Použitá literatúra

- Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb – Woleková - Mežianová, SOCIA (2004)
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách vzn.
- www.statistic.sk
- www.secovce.sk
- Národný strategický referenčný rámec – základný strategický dokument SR, na základe ktorého Slovenská republika môže využívať zdroje z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 a Partnerská zmluva 2014 - 2020
- Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020
- Revidovaný národný akčný plán
Dekády začleňovania rómskej populácie
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016-2020

Príhovor primátora mesta Sečovce

Vážení občania,

prihováram sa k Vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Sečovce, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý je platný od 1.1.2009. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám nášho mesta a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať financie mestského rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov mesta.

Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v našom meste.

**MVDr. Jozef Gamrát
primátor mesta**

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov mesta a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán mesta sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami mesta, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity mesta.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy

a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Sociálna oblasť súvisí s dokumentmi vyššej úrovne a to:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020

Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 – 2019

Národná stratégia na ochranu detí pre násillím Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020

Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb KESK

Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.

455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov

Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obciam vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Mesto má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Miestna legislatíva

- všeobecné záväzné nariadenia mesta, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- zásady poskytovania finančnej pomoci
- zásady poskytovania pomoci pri stravovaní dôchodcov

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. – Pôsobnosť obce:

Obec

- a) vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja
- c) je správnym orgánom v konaniach o
  - 1, odkázanosti na sociálnu službu
    - v zariadení pre seniorov
    - v zariadení opatrovateľskej služby
    - v dennom stacionári
    - v odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu
  - 2, zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  - 3, odkázanosti na sociálnu službu v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti
  - 4, povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  - 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
  - 3. opatrovateľskej služby,
  - 4. prepravnej služby,
  - 5. odľahčovacej služby,
  - 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
  - 7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
  - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
  - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 8 písm. a) a § 78aa ods. 5 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) môže poskytovať podľa § 75 ods.1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 6 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti

- ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie evidenciu
1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. rozhodnutí podľa písmena c),
  3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d),
- v) vydáva písomné vyjadrenie podľa § 83 ods. 8.

V ustanoveniach §§ 82 a 83 zák.č. 448/2008 Z.z. vzn. upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

- Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
- Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti....

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácií a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

- (1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci
  - a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
  - b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
- (2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb v územnom obvode.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahujú najmä:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a. posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce
- b. predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji

Obec schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb a do 15 dní od jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Účastníci komunitného plánu sociálnych služieb.

Na trhu sociálnych služieb sa podieľajú traja aktéri – užívateľ, poskytovateľ a objednávateľ. Tieto tri skupiny sa sústavne a priebežne schádzajú a rokujú spolu o dohode, ako čo najlepšie naplniť predstavy a požiadavky každého z nich.

Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ sociálnej služby – je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

- a. verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok
- b. neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia,...

Objednávateľ sociálnej služby

Osoba, ktorá zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb

Obec a vyšší územný celok - subjekt, kompetencií ktorého je sociálna služba

Sociálna služba je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie
- prevenciu sociálneho vylúčenia

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na kúpu bytu, ani takou výškou príjmu, ktorá

by mu umožnila splácať hypotekárny úver, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať hlavne obce. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Sociálna politika v oblasti bývania definuje špeciálne formy bývania určené pre nasledovné kategórie:

1. občania, ktorí sa dostávajú do pozície skupín ohrozených sociálnym vylúčením, napr.:
  - a) občania, ktorí v dôsledku nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie vykonávajú iba príležitostné pomocné práce, prípadne sú bez práce,
  - b) ľudia s fyzickým alebo mentálnym postihnutím,
  - c) mládež po ukončení ústavnej alebo ochranej výchovy,
  - d) starí ľudia, osamelí rodičia s deťmi a mnohohodtné rodiny,
  - e) občania marginalizovanej rómskej komunity.

2. marginalizované skupiny obyvateľstva, v najvyššej miere Rómovia, ktoré sa vyznačujú úplným sociálnym vylúčením napríklad v dôsledku straty bydliska, dlhodobej nezamestnanosti, závislosti od drog, nedostatočnej sociálnej prispôsobivosti

Pre bývanie týchto skupín obyvateľstva treba vytvárať podmienky najme v sociálnom bývaní zodpovedajúceho štandardu, alebo v prípade niektorých špecifikovaných sociálne ohrozených či vylúčených skupín v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná osobitná sociálna alebo zdravotná starostlivosť a sú zabezpečené aj iné služby v závislosti od druhu a účelu zariadenia.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometrážnych bytov určených ako prvé bývanie pre mladé rodiny s tým, že nárok na takéto bývanie budú mať len domácnosti do stanovenej výšky príjmov,
- byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami, ako napríklad byty pre občanov v sociálnej núdzi, s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti, mnohohodtné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochranej výchovy, občanov s problémami sociálneho začlenenia a občanov bez prístrešia,
- byty nižšieho štandardu pre neplatičov nájomného a pre marginalizované skupiny obyvateľstva
- byty pre bývanie starších ľudí, pričom sa bude vychádzať z majetkových pomerov budúcich užívateľov.

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené či vylúčené skupiny obyvateľstva je bytová otázka zabezpečená vo forme zariadení sociálnych služieb. Medzi tieto zariadenia je možné zaradiť detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď.

Zariadenia sociálnych služieb však neslúžia na zabezpečovanie bývania, ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb.

Núdzza

Hmotná núdzza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Sociálna núdzza je stav, keď si občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Osobitný príjemca je mesto, alebo ak je to odôvodnené, iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Osobitného príjemcu určuje rozhodnutím ÚPSVaR. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatom dávky a príspevkov nedosiahol účel. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase. ÚPSVaR uvoľní osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie. Mesto je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí, že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon osobitného príjemcu úrad s obcou uzatvorí dohodu. Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej forme alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. ÚPSVaR dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti.

Sociálne dávky

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky na úrovni príjmov z pracovnej činnosti.

V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu.

Hlavným cieľom týchto zmien je, aby si ľudia vlastným pričinením, aktivitou či majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoc v hmotnej núdzi a zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 125/2016 Z. z. účinnosťou od 1. 7. 2016.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré s ním spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na:

- úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie
- základné vybavenie domácnosti
- zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa
- na mimoriadne liečebné náklady

túto dávku možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima. V súčasnosti dávku vypláca samospráva.

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi majú nárok na dotáciu na stravu. Dotáciu na stravu môžu čerpať žiaci základných škôl a deti v materských školách.

2. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity mesta je PHSR mesta.

PHSR mesta Sečovce deklaruje rozšírenú víziu mesta takto:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta je rozvojovým dokumentom, ktorého cieľom je dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limitů a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia PHSR môže v meste Sečovce napomôcť k zlepšeniu vybavenosti mesta základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity, rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v meste, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to môže realizácia opatrení stanovených PHSR generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti .

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Technologické faktory ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, stým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom. V súčasnosti je možné poskytovať sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií.

Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to:

- demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov
- zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií,
- oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva.

Ekonomické faktory, ktoré svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1.júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Politické faktory určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutím vstúpiť do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný a aby zabezpečil rovnosť príležitosti. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

V snahe zabezpečiť kontinuitu a efektívnosť poskytovaných sociálnych služieb a súčasne v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí v súčasnosti prebieha proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb na Slovensku. Vláda SR schválila dňa 30. 11. 2011 Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (ďalej len „Stratégia DI“). Slovenská republika sa týmto dokumentom hlási k celosvetovému trendu systematického odstraňovania dôsledkov dlhodobo uplatňovaného, ale už historicky prekonaného modelu inštitucionálnej izolácie a segregácie ľudí vyžadujúcich dlhodobú pomoc a starostlivosť v špecializovaných zariadeniach, menovite detí v náhradnej starostlivosti a ľudí so zdravotným postihnutím, seniorov, a jeho nahradenie alternatívnym modelom služieb a opatrení, svojím charakterom čo najviac podobným podmienkam bežného života.

Základným zámerom deinštitucionalizácie v Slovenskej republike je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov, odkázaných na pomoc spoločnosti, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity, prostredníctvom komplexu kvalitných alternatívnych služieb vo verejnom záujme. Dňa 14. 12. 2012 bol schválený Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb. Vypracovanie Národného akčného plánu DI je jednou zo základných úloh Stratégie DI. Národný akčný plán DI predstavuje základný plánovací dokument Stratégie DI v oblasti prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb v Slovenskej republike.

Poloha mesta:

Mesto Sečovce leží v západnej časti Východoslovenskej nížiny pri jej prechode do Podslanskej pahorkatiny. Celková výmera územia mesta je 3 266 ha. Intravilán mesta leží v nadmorskej výške od 109 m n. m. – do 240 m n. m., stred mesta vo výške 140 m n. m., územie sa zaraduje do klimaticky teplej oblasti, suchej klímy, s malou inverziou teplôt. Územie sa zvažuje smerom západovýchod z pohoria Slanských vrchov až po Trnávku. Potoky Trnávka a Miláč ukladajú pri vyústení zo Slanských vrchov mohutné terasovité kužele. Mestom preteká Trnávka, ktorá sa hneď za chotárom vlieva do Trnavy. Na jej nive sa vytvárajú zamokrené lúky s nivnými a lužnými pôdami. Na náplavových kuželoch a pahorkatine pokrytej sprašou sú černozemné a illimerizované pôdy, v severozápadnej časti vinice. Chotár mesta sa využíva na poľnohospodárske a taktiež na turistické a rekreačné účely.

Poloha mesta je veľmi výhodná vzhľadom na to, že mesto sa nachádza na spojnici okresných miest s krajským mestom, v blízkosti turisticky atraktívneho územia, preto je možné ju považovať za mesto s veľkým potenciálom rozvoja, rekreácie a agroturistiky. Mesto Sečovce je súčasťou okresu Trebišov, je členom regiónu „Zemplínsky“ a územne patrí do Košického samosprávneho kraja.

Vznik obce:

Mesto sa spomína od roku 1255 ako Zeech, z roku 1312 ako Zeech, z roku 1355 ako Kethzeech, z roku 1356 ako Zeech, z roku 1480 ako Galzech, z roku 1773 ako Szečowce, z roku 1786 ako Szečowcze, z roku 1808 ako Sečowcze, z roku 1927 ako Sečovce, maďarsky Gálszécs. Obec v roku 1255 bola majetkom magistra Petra z rodu Aba, v roku 1320 patrila Mičbánovcom a hradu Purustyan. Od roku 1437 sa Sečovce spomínajú ako zemepanské mestečko s jarmočným právom a mýtom. V erbe, pochádzajúcom zo začiatku 16. storočia malo orlicu s mesiacom a hviezdou. V roku 1451 boli zemepánmi Rozgonyiovci, v roku 1466 Š. Perényi. V rokoch 1470-1490 sa Sečovciach konali župné zhromaždenia. V protihabsburských bojoch a následkom moru v roku 1663 utrpelo mestečko značne škody. Súpis z rokov 1715-1720 udáva, že bolo takmer zbúrané. V roku 1936 tu bola veľká protifašistická manifestácia. Počas 2. svetovej vojny pôsobili v chotári obce partizánske skupiny. Koncom 1944 tu pôsobil partizánsky oddiel Budonnyj. V rokoch 1948-1960 boli sídlom okresu. Sečovce majú priznaný štatút mesta.

Kochanovce: obec sa spomína od roku 1320 ako súčasť panstva hradu Purustyan. V roku 1474 získali tu majetok Tárcsayovci. V roku 1880-1910 sa mnohí vysťahovali. Za I. ČSR zostali Kochanovce poľnohospodárskou obcou. V roku 1947 boli zlúčené so Sečovcami.

Charakter zloženia obyvateľstva prešiel početnými zmenami zapríčinenými osídľovaním v krízových rokoch.

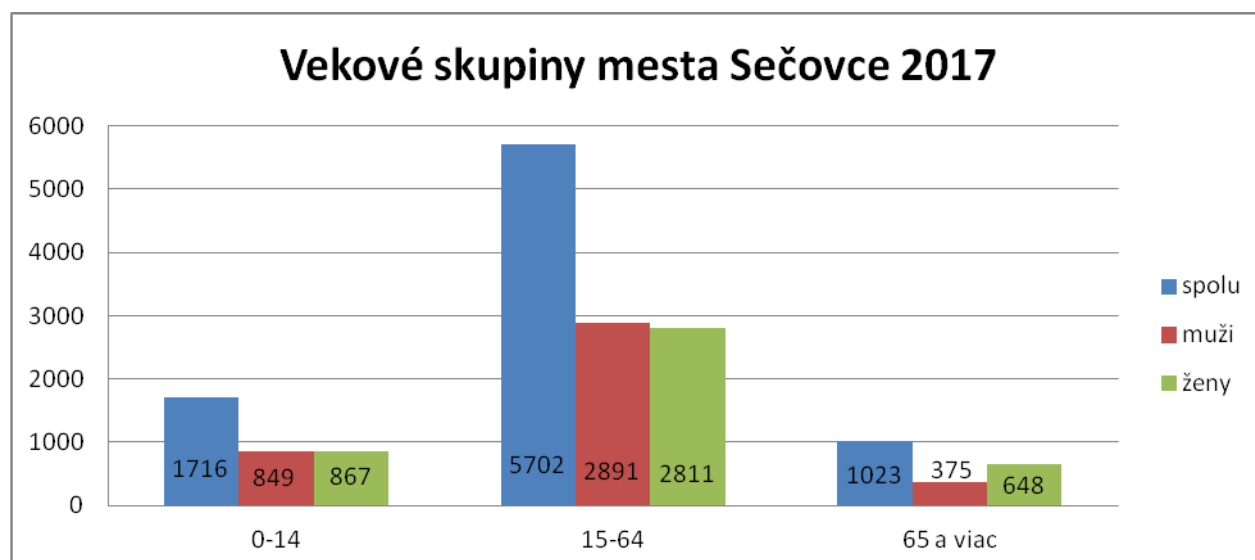
2.1. Obyvateľstvo

V meste Sečovce podľa posledných údajov k 31. 12. 2017 býva 8 441 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú že nárast obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva v regióne a v poslednej dobe badať nárast počtu obyvateľstva. Podrobný vývoj obyvateľov mesta ukazuje tabuľka č. 2.

Obyvatelia: národnostne dominantná - slovenská národnosť (74,83 %), ďalej, národnosť česká 0,46 %, maďarská 0,23 % a iná nezistená 8,75 %. Rómsku komunitu (15,73) je ťažké štatisticky vykázat nakoľko sa hlásia buď k slovenskej alebo inej národnosti. Je to údaj zo ŠÚ SR, ale odhad z mestského úradu hovorí o viac ako 16 % podiele rómskeho etnika v meste. Obyvatelia mesta boli v minulosti prevažne remeselníci a poľnohospodári. Podľa ŠÚ 2013 v meste žilo 8 316 obyvateľov, z toho 4 234 žien (50,91%) a 4 082 mužov (49,09%).

Tabuľka č. 1 Obyvateľstvo podľa vekovej štruktúry rok 2017

Vek	Počet	% zastúpenia
0 – 14	1 716	20,33 %
15- 64 muži	2891	34,25 %
15- 64 ženy	2811	33,30 %
64 – viac	1 023	12,12 %
SPOLU:	8 441	100,00 %

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu obyvateľov mesta Sečovce

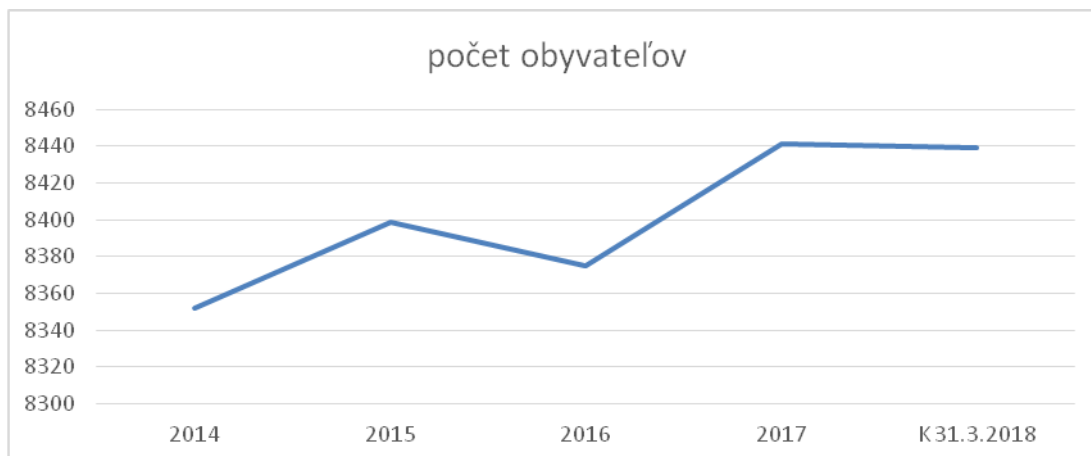
Rok	Počet obyvateľov	Index starnutia
1996	6 705	37,95
2001	7 819	42,11
2008	8 193	47,05
2009	8 271	46,17
2010	8 304	46,27
2011	8 249	46,91
2012	8 259	49,58
2013	8 316	52,96
2014	8 352	55,09
2015	8 399	56,94
2016	8 375	58,68
2017	8441	58,68

Zdroj: statistic.sk

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celorepublikového priemeru odlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva SR sa za posledných 10 rokov sa zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil.

Keď porovnáme vekovú štruktúru obyvateľstva v meste za posledné roky tak vidíme, že obyvateľstvo v menšej miere ale začalo starnúť. Štatistické údaje a hlavne index starnutia nám ukazuje, že za posledných 10 - 15 rokov pozorujeme mierne tempo nárastu starnutia obyvateľstva. Je všeobecne známe, že rómske obyvateľstvo sa líši od nerómskeho svojim spôsobom života, životnou a vzdelanostnou úrovňou, ako aj reprodukčným správaním. Na druhej strane Rómovia zďaleka nie sú homogénnou skupinou. Stále významnejším diferenciačným faktorom sa stáva stupeň integrácie resp. segregácie. V dôsledku rozdielneho demografického správania sú prírastky rómskeho obyvateľstva vyššie, ako prírastky nerómskeho obyvateľstva. Rómska reprodukcia sa spomaľuje, preto aj prírastky obyvateľstva sa budú znižovať a v priebehu 20 rokov by nemal byť výraznejší rozdiel vo vývoji rómskeho a nerómskeho obyvateľstva.

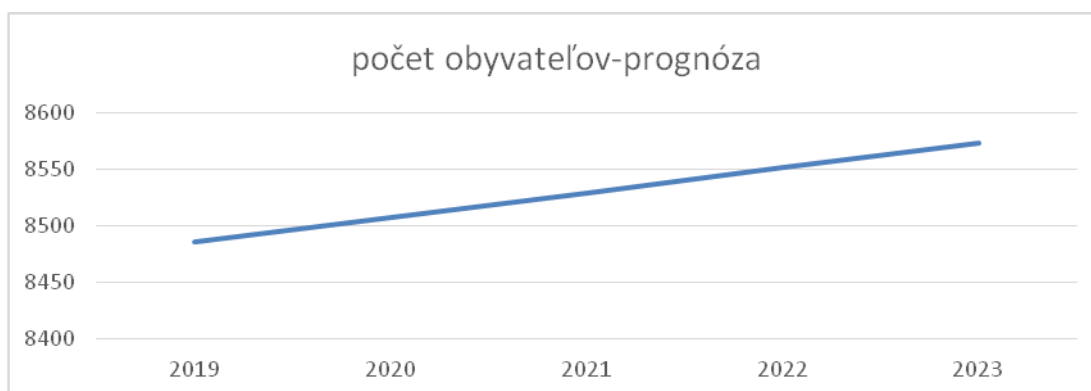
Rok	2014	2015	2016	2017	k 31.3.2018
Počet obyvateľov	8352	8399	8375	8441	8439
z toho muži	4090	4106	4075	4112	4118
z toho ženy	4262	4293	4300	4329	4321
Živonarodení	124	123	119	131	29
Zomrelí	56	72	72	73	25
Prírodný prírastok	+68	+51	+47	+58	+4
Priťahovaní	86	98	90	104	32
Odstahovaní	121	123	117	144	38
Mechanický prírastok/úbytok	-35	-25	-27	-40	-6

Na druhej strane môžeme konštatovať, že nárast počtu poproduktívneho obyvateľstva nie je taký rýchly ako u sídiel mimo Košického samosprávneho kraja. I napriek týmto skutočnostiam štruktúra obyvateľstva mesta v dôsledku stagnácie počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti nárastu poproduktívnym v blízkej budúcnosti prinesie aj demografický problém prestarnutie obyvateľstva a problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

Prognóza počtu obyvateľstva v meste Sečovce :

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvateľov	8485	8507	8529	8551	8573	8595
Z toho muži	4124	4130	4136	4142	4146	4152
Z toho ženy	4361	4377	4393	4409	4427	4443

Rozčlenenie obyvateľov mesta podľa veku – prognóza

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvateľov do 15 r.	1710	1716	1722	1728	1734	1740
Počet obyvateľov do 18.r.	2034	2039	2044	2049	2054	2059
Počet obyvateľov nad 62 r.	1308	1340	1372	1404	1436	1468

Kvôli nárastu poproduktívneho obyvateľstva treba uvažovať o doplnení vhodnej formy poskytovania sociálnej služby v meste. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania. Poskytovanie pobytovej sociálnej služby v Dome seniorov udržať na požadovanej úrovni. Pre rómsku komunitu poskytovanie ambulantnej sociálnej služby v komunitnom centre spojenú s terénnou sociálnou prácou. Treba preskúmať možnosť a potrebu poskytovania prepravnej služby. Všetky poskytované sociálne služby v územnom obvode mesta poskytovať, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti mesta sú obmedzené, mesto podporuje prípadnú snahu subjektov poskytujúce sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre mesto Sečovce.

2.2. Školstvo

V meste Sečovce sa nachádzajú školské (výchovné) zariadenia Základné a materské školy. Školská výchova podľa dostupných údajov sa traduje už od druhej polovice 18. storočia ako cirkevná škola.

Po prechode kompetencií v školstve na obce a mestá v roku 2002 mesto je zriaďovateľom školských výchovných zariadení a to materské školy na 3 pracoviskách a základné školy v počte 2 zariadení. Okrem týchto výchovných zariadení zriadených mestom sa nachádzajú aj ďalšie školy ako cirkevná spojená škola, špeciálna základná škola a spojená stredná škola

Materské školy

Pre deti predškolského veku materské školy zabezpečujú celodennú starostlivosť. V materských školách pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktoré pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Budovy materských škôl sú umiestnené v areáloch dostatkom zelene, ideálne pre celodenný pobyt detí. Materskú školu navštevujú deti vo veku od 3 - do 6 rokov. Celkový počet detí v materských školách je 242.

Základné školy

Základné školy s celodennou prevádzkou boli odovzdané do zriaďovateľskej právomoci mesta v roku 2002. V meste sa nachádzajú 2 základné školy - Základná škola na ul. Komenského a Základná škola na ul. Obchodná. Výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Prevádzka na základných školách je jednozmenná, na elokovanom pracovisku na Ul. Nová dvojmenná. Popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity rôzneho charakteru.

Popri základných školách sú zriadené aj školské jedálne a žiaci majú zabezpečenú teplú stravu. V rámci mimoškolských aktivít existujú školské kluby detí, ktoré ponúkajú jej členom rôzne formy trávenia voľného času. Školy využívajú od roku 2001 internet a informačné a komunikačné technológie. Školy sa úspešne uchádzajú o rôzne projekty na získanie finančných prostriedkov na zvýšenie kvality výchovy, čo sa odzrkadľuje na úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach a olympiádach. V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov z mesta prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

Celkový počet žiakov na základných školách je 1 063.

Mesto Sečovce je zriaďovateľom Základnej umeleckej školy Sečovce. V Sečovciach sídli aj špeciálna základná škola, ktorá vychováva a vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím. Jej zriaďovateľom je Okresný úrad – odbor školstva Košice KŠÚ Košice. Ako mimoškolské záujmové zariadenie pre deti, mládež i dospelých s celoročnou prevádzkou mesto zriadilo centrum voľného času. Pracovný čas je vo voľnom čase detí a mládeže, predovšetkým v popoludňajších hodinách, v dňoch pracovného pokoja a počas školských prázdnin.

Zo sociálneho hľadiska existencia pedagogického dozoru v meste kladne vplýva na dospievajúcu mládež.

2.3. Služby a život v meste

Mesto Sečovce je moderným mestom s vybudovanou hospodárskou infraštruktúrou, kde sú zastúpené rôzne kategórie ekonomických činností ako priemyselná výroba, obchod, prenájom nehnuteľností a obchodné činnosti, sociálne a osobné služby, školstvo, poľnohospodárska výroba, stavebníctvo, skladové hospodárstvo, doprava a občianska vybavenosť a s nimi súvisiace činnosti .

V meste je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území mesta značne vplýva na finančné možnosti mesta a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v meste a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo mesta.

Podľa zdrojov štatistického úradu s prihliadnutím na vývoj ekonomickej aktivity od roku 2011 je miera ekonomickej aktivity v meste okolo 46 %, časť obyvateľstva je napojená na štátne sociálne dávky. Narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami. Vyše 50 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo mesta.

2.4. Nezamestnanosť

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Mesto nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí.

Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi. Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobozamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

Z dostupných informácií bol zostavený prehľad o miere nezamestnaných :

<u>Rok:</u>	<u>Miera nezamestnaných:</u>
2001	16,07 %
2011	13,68 %
2016	17,34 %
2017	15,22 %

ÚPSVaR Trebišov

Uvedené údaje odzrkadľujú odliv obyvateľstva za prácou z územia. Počet uchádzačov sa bude pravdepodobne ešte zvyšovať z dôvodu redukovania prevádzok nielen v meste, ale aj v širokom okolí. Vyše polovica ekonomicky aktívnych

obyvateľov odchádza za prácou mimo mesta. Počet uchádzačov sa bude pravdepodobne ešte zvyšovať z dôvodu redukovania prevádzok nielen v meste, ale aj v širokom okolí. V dôsledku tejto skutočnosti mesto zaznamenáva nepriaznivý trend vo vývoji ekonomiky a preto by mal podporovať aktivity podnikateľského sektora pri vytvorení nových pracovných miest.

2.5. Zdravotníctvo, kultúra, šport

Spoločenský život je veľmi aktívny, zúčastňujú sa na ňom vekové kategórie od detí po seniari. Zoznam spoločenských organizácií: FK Slavoj Sečovce, FK Roma Sečovce, Hádzanársky klub Noxwel, DHZ, Poľovnícke združenie Ternava, Tanečná skupina Mars, Detský folklórny súbor Pavička, Materské centrum Sovička, Mestská hasičská dychová hudba, Cirkevné organizácie, MO slovenského rybárskeho zväzu, Tenisový klub Senior Sečovce.

Športovo-rekreačné zariadenia a aktivity – Futbalové ihrisko, Viacúčelové ihrisko, Telocvičňa, futbal, hokejbal, hádzaná, atletika, turistika, cykloturistika, malý futbal, jazdenie, Futbalové turnaje, Poddargovské hry, Sto jarných kilometrov, Stolnotenisový turnaj, Sečovská desiatka, Možnosti pre poľovníctvo a rybolov.

Kultúrne zariadenia a aktivity – Kultúrny dom, knižnica, Centrum voľného času ... Fašiangový maškarný ples, MDŽ, Veľkonočná výstava, Stavanie mája, Deň matiek, MDD, SNP, Dni mesta, Festival dychovej hudby, Posedenie s dôchodcami, Oslobodenie mesta, Mikuláš, Adventná prehliadka speváckych súborov, Vianočný polnočný koncert Hasičskej dychovej hudby, Silvester.

V meste je zdravotné stredisko a viacero lekární. Revitalizácia mesta je dokončená.

Mesto o dianí v obci informuje obyvateľstvo a širokú verejnosť prostredníctvom mesačníka „Sečovčan“ a na internetovej stránke www.secovce.sk.

V meste sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času.

3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Východiskom k spracovaniu analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb boli dostupné údaje v územnom obvode mesta, získané osobným, telefonickým a elektronickým kontaktom s poskytovateľmi sociálnych služieb od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Sociálna služba môže byť poskytovaná ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. V zmysle zákona o sociálnych službách má poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta prednosť pred pobytovou formou. Z uvedeného dôvodu sa kladie a aj v budúcnosti bude klásť dôraz na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb, čo je aj v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov

2015 – 2020. Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou mesta.

Sociálne služby podľa druhu sú:

- Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach.
- Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.
- Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.
- Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.
- Podporné služby.
- Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať.

Mesto prostredníctvom neziskovej organizácie prevádzkuje sociálne zariadenie – zariadenie pre seniorov, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení. Neverejný poskytovateľ prevádzkuje v meste denný stacionár a sociálnu službu v komunitnom centre. Mesto má opatrovateľskú službu ktorú zabezpečuje vlastnými opatrovateľkami pre občanov ktorí o túto službu požiadajú na základe rozhodnutia o odkázanosti. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby mesto má vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci ako aj terénneho pracovníka na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. V poslednej dobe badať menšie ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach pre ambulantnú službu. Je potrebné uvažovať do budúcnosti s rozšírením siete sociálnych zariadení pre potreby mesta a regiónu v spolupráci s regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v meste.

Vo výhľadovom pláne mesta je zahájenie ambulantnej sociálnej služby. Zriadenie a zaregistrovanie prepravnej služby, ktorú by zabezpečovala nezisková organizácia mesta. Všetky sociálne služby v územnom obvode mesta sú a budú poskytované so zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti mesta sú obmedzené, mesto podporuje prípadnú snahu verejných a neverejných poskytovateľov poskytujúce sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre mesto Sečovce.

Mesto poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...).
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným
- v prípade potreby zabezpečenie opatrovateľskej služby

- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných
- poskytovanie sociálnej služby v zariadení
- služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,

Mesto v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby mesta.

3.1. Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb.

Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoci pri sebaobslužbe a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v meste môžeme rozdeliť na:

- a) seniory
- b) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
- d) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- e) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Mesto sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

SENIOR

Identifikácia problémov

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
- chýba miestna legislatíva v sociálnej oblasti
- osamelí seniory so zdravotnými problémami
- nie je vyriešená bezbariérovosť v meste
- chýba prepravná sociálna služba

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácií vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

ROK	Počet obyvateľov	Predproduktívny vek / %	Produktívny vek / %	Poproduktívny vek / %
2013	8316	1675/20,14	5754/69,19	887/10,67
2014	8352	1688/20,21	5734/68,65	930/11,14
2015	8399	1686/20,07	5753/68,50	960/11,43
2016	8375	1678/20,04	5696/68,02	985/11,76
2017	8441	1716/20,33	5702/67,55	1023/12,12

Zdroj: statistics.sk

Občania nad 65 rokov tvoria vyše 12 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet ľudí poproduktívneho veku z roka na rok narastá.

Mesto vytvára technické a materiálne podmienky na činnosť Klubu dôchodcov v meste Sečovce, ktorá organizuje pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity. Svojou aktivitou inšpirujú aj mladšiu generáciu v meste. Finančná podpora z rozpočtu mesta na činnosť v roku 2017 bola vo výške 27 067 €.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí, zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite mesta pre kategóriu seniorov. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby je prevádzke celkovo pre 40 prijímateľov sociálnej služby.

Vlastná legislatíva na poskytovanie sociálnej služby na území mesta Sečovce je vypracovaná a schvaľovaná mestským zastupiteľstvom – VZN č. 7/2015.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja, mestom Sečovce pod r. č. 166/2010-OSV.

Opatrovateľskú službu pre mesto zabezpečuje aj Arcidiecézna charita Košice a Carmel centrum n.o..

Identifikačné údaje a presný rozsah činností verejných a neverejných poskytovateľov v územnom obvode mesta Sečovce sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode obce.**

Stravovanie pre dôchodcov – stravovanie v prípade potreby mestský úrad zabezpečí od registrovaného dodávateľa. V súčasnosti stravu odoberá 57 stravníkov. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v meste sú upravené Zásadami poskytovania a príspevku na stravovanie pre dôchodcov mesta Sečovce, schválené uznesením č. 75/2015 mestského zastupiteľstva . Mesto prispieva z rozpočtu ročne 13 000 € na stravu dôchodcov.

Zariadenie pre seniorov

Mesto je zriaďovateľom neziskovej organizácie, ktorá prevádzkuje zariadenie Dom seniorov s kapacitou 116. Rozpočet na činnosť je zabezpečená z Ministerstva PSVaR a z platieb od klientov a ďalších zdrojov. Rozpočet na rok je vo výške 1 125 593 €. Legislatíva na poskytovanie sociálnej služby v zariadení sa riadi príslušnými predpismi , štatútom a cenníkom poskytovania sociálnych služieb v zariadení. Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja, neziskovou organizáciou pod r. č. 258/2014-OSV.

Arcidiecézna charita Košice prevádzkuje denný stacionár pre 20 klientov. Identifikačné údaje a presný rozsah činností neverejného poskytovateľa v územnom obvode mesta Sečovce sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode obce.**

Mesto nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľa obce umiestneného v sociálnom zariadení.

Bezbariérovosť v meste je riešená len čiastočne.

Treba vypracovať a schváliť:

Treba preskúmať možnosť a potrebu poskytovania Prepravnej služby. Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v meste. Pribežne monitorovať potreby seniorov (1x ročne prieskum).

NEZAMESTNANÍ A ZAMESTNANCI S NÍZSKYM VZDELANÍM

Identifikácia problémov

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami

- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou odborníkmi, ÚPSVaR

V spolupráci s ÚPSVaR Trebišov, mesto v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce - menšie obecné služby. Vo väčšine prípadov by sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Zároveň mesto podľa zákona 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení má možnosť uzatvárať Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie dohody s ÚPSVaR. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. Cieľom zámeru je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Mesto má záujem pomôcť svojim občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v meste, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v meste, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v meste v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Momentálne táto činnosť na základe § 10 a 12 je v prevádzke celkovo s 267 obyvateľmi. Financie v prípade potreby sú zabezpečené z ÚPSVaR Trebišov.

Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov, tak aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z.z..

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné :

Pomoc pri rekvalifikácii dlhodobo nezamestnaných
 Umiestnenie dlhodobo nezamestnaných z vylúčených skupín do pracovného procesu – sociálny podnik

DETI, MLÁDEŽ A RODINY V RIZIKU SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Identifikácia problému

- chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc
- deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy
- nevhodné trávenie voľného času
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima
- chýba miestna legislatíva

Deti

Mesto Sečovce prevádzkuje územné detské jasle ako svoju vlastnú organizáciu napojenú na rozpočet mesta od roku 2003. Poslaním detských má byť dopĺňanie rodinnej výchovy počas zamestnania rodičov detí a poskytovanie starostlivosti z hľadiska zdravotného a výchovného ako neoddeliteľného celku, ktorý ovplyvňuje zdravý telesný a duševný vývoj detí. V detských jasliach sa bude naďalej poskytovať služba na podporu zosúladenia rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa najdlhšie do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení 3 rokov veku dieťaťa, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu pripravuje na povolanie štúdiom na strednej alebo vysokej škole, príp. sa pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce, alebo vykonáva zárobkovú činnosť. Cieľom je zabezpečiť pre týchto kvalitnú službu v starostlivosti o ich deti.

Materské centrum Sovička svojou činnosťou preventívne pôsobí pred sociálnym vylúčením pre rodičov, ktorí majú užšie možnosti seberealizácie počas materskej/rodičovskej dovolenky, slúži ako podpora mladých rodín s deťmi a posilňuje postavenie rodín. Poskytuje zároveň neformálne vzdelávanie a šíri osvetu v aktuálnych témach formou prednášok a diskusií s odborníkmi pre rodičov a širokú verejnosť.

Mládež v meste je organizovaná, infraštruktúra na zabezpečenie činnosti voľného času sa nachádza v Kultúrnom dome v spolupráci s mestským úradom, športové ihrisko, Centrum voľného času a príroda okolo mesta. V meste je možnosť športového vyžitia mládeže na školách a ďalších športových zariadeniach. Hlavnou úlohou kultúrneho centra v meste Sečovce je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

Výborná je vzájomná spolupráca mesta Sečovce so školami. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných mestom, napr. pre dôchodcov, pre matky na Deň matiek, rôzne slávnosti... Sú pre nich organizované fašiangový karneval, Deň detí, Mikuláš.

Financovanie je riešené prostredníctvom ÚPSVaR. V súčasnosti sa poskytuje dotácia celkovo pre 286 detí na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Výška podpory je celkovo 46 599,64 €.

Mesto neposkytuje príspevok dobrým študentom. Na konci školského roka najlepší žiaci sú odmenení vecnými darmi v škole.

Sociálne služby vo vzťahu k predmetnej cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí.

Ohrozená rodina - rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o:

- neadekvátne rodičovské postoje, hodnoty, vzory a zručností
- strata bývania, resp. rodina nedisponuje priestormi vhodnými na bývanie
- užívanie alkoholu alebo iných návykových látok (najmä ako prostriedok na odbúranie stresu)

- náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie
- upadanie prostredia, v ktorom rodina žije
- chudoba, sociálne vylúčenie

Pri ohrozenej rodine sa nemuselo nevyhnutne vyskytnúť problémové - neželané správanie, ktoré by priamo ohrozilo dieťa či iného člena rodiny.

Dlhodobým neriešením krízovej situácie dochádza k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčenie detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu.

V reedukačnom zariadení je 1 dieťa a v detskom domove je celkovo 20 detí. Mesto má vypracovanú vlastnú legislatívu ohľadne sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na sanáciu krízovej situácií v rodine a na ochranu práv a právom chránených záujmov detí .

Mesto poskytuje pomoc v naliehavých prípadoch, ak je život dieťaťa ohrozený, alebo je ohrozený jeho psychosomatický vývoj. V zmysle zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ktorý dal obciam a mestám nové kompetencie a povinnosti, je potrebné sa zaoberať predchádzaním patologických javov. Úlohou mesta je ochrana detí pred týraním, zneužívaním a zanedbaním výchovy a výživy zo strany rodičov.

S nárastom počtu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rastie aj záujem rodičov integrovať svoje deti do bežných škôl a pre uľahčenie tohto procesu využívať aj podporu asistenta na vyučovaní. Z výsledkov prieskumu, ktorý uskutočnilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR) v roku 2015 vyplynulo, že učitelia i riaditelia škôl vidia najväčší prínos asistenta učiteľa v tom, že individuálnym prístupom pomáha v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu žiakom, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Tým pádom môžu byť aj žiaci s takýmito potrebami integrovaní do bežnej školy a môžu sa vzdelávať v hlavnom prúde vzdelávacieho procesu. Asistent učiteľa s pomocou špeciálneho pedagóga a školského psychológa pomáha skvalitňovať vyučovací proces žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním.

V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre postihnuté deti, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

Treba vypracovať a schváliť:

VZN, ktorým sa určuje postup na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

V prípade potreby upozorniť vzdelávacie zariadenie na zabezpečenie asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

V prípade potreby upozorniť vzdelávacie zariadenie na zabezpečenie dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Priebežne monitorovať potreby rodín v riziku sociálneho vylúčenia (1x ročne prieskum).

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ

Identifikácia problému

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP

- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi
- chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby
- čiastočne vyriešená bezbariérovosť v meste

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy.

Z kriteriálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia
- zmyslové postihnutia
- postihnutia pohybového aparátu
- kombinované postihnutia
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter civilizačných ochorení)

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania. Mimo oblasť sociálnych služieb je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve podpora sociálne začlenená fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti.

V spolupráci s ÚPSVaR je možnosť vytvorenia chránenej dielni pre zamestnanie zdravotne postihnutej osoby. Zároveň je potrebné zvyšovanie informovanosti o možnosti zamestnávania sociálne vylúčených občanov v podnikateľskom sektore.

Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v meste.

V meste funguje miestna organizácia zdravotne postihnutých osôb. Bezbariérovosť v meste je riešená čiastočne.

Treba vypracovať a schváliť:

Treba preskúmať možnosť a potrebu poskytovania Prepravnej služby.

V spolupráci MO Združenia zdravotne postihnutých osôb a na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v meste.

Priebežne monitorovať potreby zdravotne postihnutých (1x ročne prieskum).

OBČANIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Identifikácia problému

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc
- chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie

- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- informácie pre občanov o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole a psychickými ochoreniami
- pasivita občanov riešiť veci verejné
- vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol

Svojím zložením ide o najrôznorodejšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. K tejto sociálnej skupine zaraďujeme:

- občanov bez prístrešia
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby
- dlhodobo nezamestnaní občania
- občania spoločensky neprispôsobiví
- závislí občania
- rómska komunita

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých jej kategórii len odhadnúť. Kategória, ktorá z tejto cieľovej skupiny potenciálnych klientov si vyžaduje osobitnú pozornosť, analýzu a prístup. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou inklúziou. Ich sociálna situácia už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, nevplyvajú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu.

Mesto v rámci svojich finančných možností podporuje ich začlenenie do spoločnosti. Ak vezmeme prevenciu ako celok od sekundárnej po primárnu, ako predchádzanie vzniku nežiaducich spoločenských situácií včasným odstraňovaním ich príčin, tak zameranie sociálnej prevencie by malo byť najvyšším princípom predchádzania patologických javov a krízovým situáciám rodinách.

Treba zvážiť možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom. Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčasnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

Počet osôb sociálne odkázaných a dôchodcovia s nízkymi príjmami v meste je okolo 500, pre ktorých mesto prostredníctvom organizácie Červený kríž a UPSVaR zabezpečuje a koordinuje rozdeľovanie potravinovej pomoci.

Pre Rómsku komunitu v meste je prevádzkované Komunitné centrum /KC/. Úlohou komunitného centra je účinne pomáhať sociálne slabším a neprispôsobivým občanom, osvojovať si správne návyky pre ďalšie uplatnenie v živote. Gestorom

tejto činnosti je Arcidiecézna charita Košice ako prevádzkovateľ a rómske združenia Dživipen- život a Horizont v spolupráci s mestom.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja, Arcidiecéznou charitou Košice pod r. č. 8/2009-OSV/35.

Charakteristika opatrenia pre marginalizovanú rómsku komunitu /MRK/:

- Vysoký počet nezamestnaných z radov MRK
- Vysoká miera odkázanosti na dávku v hmotnej núdzi u MRK
- Absencia pracovných a hygienických návykov
- Neefektívne využívanie voľného času v MRK

Uvedené skutočnosti poukazujú na potrebu venovať sa MRK systematicky a cielene - v rámci Komunitného centra v meste (v súlade s § 33 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách).

Zriadením KC vznikol priestor na poskytovanie sociálnej pomoci počas dňa fyzickým osobám alebo rodinám, ktoré sú ohrozená sociálnym vylúčením, majú obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života. Úlohou komunitného centra je účinne pomáhať sociálne sladším a neprispôsobivým občanom, osvojiť si správne návyky pre ďalšie uplatnenie v živote.

V Komunitnom centre vznikol priestor aj na:

- poskytovanie sociálneho poradenstva,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- preventívnu a osvetovú činnosť
- záujmovú činnosť
- poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi

Mesto prevádzkuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu terénnu sociálnu prácu.

Bolo by vhodné zabezpečiť s vlastnými silami poskytovanie ambulantnej sociálnej služby v komunitnom centre, kvôli väčšiemu prehľadu a poznatkom v územnom obvode mesta Sečovce pre marginalizovanú rómsku komunitu.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

Preskúmať možnosť poskytovania permanentnej sociálnej služby v komunitnom centre spojenú s terénnou sociálnou prácou so samosprávou mesta Sečovce.

V prípade aktuálnosti vybaviť potravinovú pomoc pre sociálne odkázaných a dôchodcom s nízkymi príjmami.

Priebežne monitorovať potreby obyvateľov sociálne odkázaných (1x ročne prieskum).

4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Mesto Sečovce v budúcnosti nepočíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predproduktívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. V súčasnosti je potrebné zabezpečiť sociálne služby pre MRK. Štatistické údaje nám ukazujú, že podiel ľudí poproduktívnom veku má narastajúcu tendenciu a podiel predproduktívnych stagnuje

alebo klesá. Z toho vyplýva, že jedine nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny môže udržiavať index starnutia/IS/ v želaných medziach.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

ROK	Počet obyvateľov	Predproduktívny vek / %	Produktívny vek / %	Poproduktívny vekú%	Index starnutia
2013	8316	1675/20,14	5754/69,19	887/10,67	52,96
2014	8352	1688/20,21	5734/68,65	930/11,14	55,09
2015	8399	1686/20,07	5753/68,50	960/11,43	56,94
2016	8375	1678/20,04	5696/68,02	985/11,76	58,68
2017	8441	1716/20,33	5702/67,55	1023/12,12	59,62

Keď k tomu porovnáme % podiel rómskeho obyvateľstva v meste za posledné roky tak vidíme nárast podielu. Kým ešte v roku 1991 bol podiel rómskeho etnika v meste len 1,49 %, v roku 2001 bol podiel 2,17 % a pri sčítaní obyvateľstva v roku 2011 už 15,73 %, ale údaj mestského úradu hovorí o viac ako 16 % podiele rómskeho obyvateľstva v meste. Pravdivý údaj zo strany rómskeho etnika v meste, viac by pomohol pri riešení potrieb marginalizovanej rómskej komunity.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov mesta sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
  - a, poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
  - b, nepriaznivého zdravotného stavu,
  - c, dovŕšenia dôchodkového veku,
  - d, terénnej sociálnej služby
- rozšírenie bytovej výstavby – podpora opráv existujúcich obydľí,
- vyriešiť bezbariérovosť v meste
- zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení
- vypracovať a schváliť chýbajúcu miestnu legislatívu v oblasti sociálnych služieb
- zabezpečiť možnosť stravovania odkázaných osôb
- zabezpečenie opatrovateľskej služby
- podpora vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby mesta a regiónu
- v prípade potreby zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb potrebných pre mesto
- v prípade potreby zabezpečiť asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením
- poskytovanie sociálnych služieb so samosprávou mesta pre MRK

4.1. SWOT analýza v sociálnej oblasti

Silné stránky:

- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom
- záujem komunity mesta a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti
- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity
- pokoj vidieckeho prostredia
- blízkosť turisticky atraktívneho miesta
- existencia pedagogického dozoru
- dobrá spolupráca mestského úradu so školami
- existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity
- existencia poskytovania sociálnych služieb v meste
- existencia zdravotnej infraštruktúry
- aktívna činnosť Komisie pre veci sociálne
- udržiavané staré zvyky a tradície
- aktívne spoločenské organizácie
- možnosť stravovania odkázaných
- priaznivý index starnutia
- existencia miestnej organizácie seniorov a zdravotne postihnutých

Slabé stránky:

- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb
- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb
- migrácia mladej generácie
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- nárast počtu seniorov
- nezamestnanosť
- chýba poskytovanie sociálnej služby samosprávou pre MRK

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva
- vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce

- preventívne programy pre občanov so závislosťami
- preventívne programy pre MRK
- v prípade potreby zabezpečiť financie na školské potreby pre deti v hmotnej núdzi.
- prípade potreby zabezpečiť dotáciu z ÚPSVaR pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni
- v prípade potreby zabezpečiť asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality
- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb.
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity
- nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby
- neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít
- hospodárska kríza
- zvyšovanie segregácie a chudoby

Vyhodnotenie pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stánky. Počet a hlavne pôsobenia slabých stránok je prevahe nad silnými. Z uvedeného vyplýva, že v prípade ak by tento stav v spoločnosti pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce
- pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb
- pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány obce a ich schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti ...

5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v meste, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít mestského rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

Zámerom mesta je vytvoriť podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov.

5.1. Priority rozvoja sociálnych služieb v meste Sečovce

Priorita č. 1	Terénna opatrovateľská služba
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziľudských vzťahov.
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTOR	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Košický samosprávny kraj ➤ Registrovaný subjekt 	
Priorita č. 2	Sociálna služba vo vlastnom zariadení
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí, komunite ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Košický samosprávny kraj ➤ Registrovaný subjekt 	
Priorita č. 3	Sociálna služba v zariadení iného druhu a inej formy
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby v registrovanom zariadení na VÚC
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Košický samosprávny kraj ➤ Registrovaný subjekt 	
Priorita č. 4	Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie možnosti stravovania ➤ Zabezpečenie finančnej podpory stravovania ➤ zabezpečenie potravinovej pomoci
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Registrovaný subjekt ➤ ÚPSVaR Trebišov 	
--	--

Priorita č. 5	Rozšírenie a podpora vzdelávacích aktivít školskej výchovy z dôvodu nárastu žiakov s poruchami učenia, Integrácia detí vo výchovno–vzdelávacom procese
----------------------	--

AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v komunite ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu návykov mládeže ➤ Podpora poskytovania služieb pre mládež ➤ Individuálny prístup pri integrácii detí vo vyučovacom procese so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním Zabezpečenie asistenta učiteľa
-----------------	---

ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
---	-------------

REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
-----------------------------	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Materská škola ➤ Základná škola 	
---	--

Priorita č. 6	Spoločensky neprispôsobivé osoby
----------------------	----------------------------------

AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobitný príjemca dávky ➤ Začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do spoločenského života
-----------------	---

ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
---	-------------

REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
-----------------------------	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ ÚPSVaR Trebišov 	
--	--

Priorita č. 7	Nezamestnaní
----------------------	--------------

AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracovné návyky ➤ Spolupráca s ÚPSVaR pri hľadaní zamestnania ➤ Pomoc pri rekválifikácii
-----------------	--

ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
---	-------------

REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
-----------------------------	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ ÚPSVaR Trebišov 	
--	--

Priorita č. 8	Vybudovanie bezbariérovosti v meste
----------------------	-------------------------------------

AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 343/2015 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia
-----------------	--

ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ MO Zdravotne postihnutých osôb ➤ MPSVaR ➤ Košický samosprávny kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dotácie z MPSVaR ➤ výťažok z lotérie ➤ vlastné zdroje pre kofinancovanie
Zodpovedná osoba	

Priorita č. 9	Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypracovanie a schválenie VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb ➤ Novelizácia ➤ Registrácia sociálnych služieb na VÚC – podľa potreby –Prepravná služba, Komunitné centrum ...
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Košický samosprávny kraj 	

Priorita č. 10	Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 343/2015 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia ➤ Kolaudácia <p>Fáza po realizácii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvalitné sociálne prostredie
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Štátny fond ➤ Obyvatelia mesta 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje
Zodpovedná osoba	

Priorita č. 11	Vybudovanie cyklotrasy
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie aktívneho športového vyžitia seniorov a mládeže ➤ Rehabilitácia zdravotne postihnutých ➤ Bezpečný presun obyvateľstva
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Ministerstvo Financí a PSVaR ➤ Košický samosprávny kraj ➤ MO zdravotne postihnutých osôb 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje pre kofinancovanie
Zodpovedná osoba	
Priorita č. 12 Podpora poskytovania sociálnej služby v zariadení pre potreby mesta a regiónu. Podpora zabezpečenia sociálnej služby pre potreby mesta	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Spolupráca</i> ➤ <i>Podpora</i> ➤ <i>Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Registrovaný subjekt ➤ Mesto Sečovce ➤ Košický samosprávny kraj 	
Priorita č. 13 Sociálne služby krízovej intervencie	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Preskúmať možnosť a potrebu poskytovania sociálnej služby pre MRK a sociálne odkázané osoby</i> ➤ <i>Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí</i> ➤ <i>Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziľudských vzťahov</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zdroje financovania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Sečovce ➤ Registrovaný subjekt ➤ Košický samosprávny kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje
Zodpovedná osoba	

5.2. Kľúčové priority Komunitného plánu na roky 2018 - 2022

V najbližších 3 rokoch chceme realizovať konkrétne aktivity a priblížiť sociálne služby občanom podľa ich potreby a ponúknuť aj ďalšie možnosti skvalitnenia sociálnej participácie a občianskej angažovanosti.

Sú to tieto:

Zlepšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb na území obce – ďalšie vzdelávanie zamestnancov (zabezpečenie účasti na školeniach organizovaných ZMOS-om, MVO, atď.)

Rozšíriť opatrovateľskú službu

Poskytovať sociálnu službu v novozriadenom komunitnom centre, pripraviť priestorové podmienky pre činnosť komunitného centra.

Podporiť aktivitu seniorov a vytvoriť im podmienky pre činnosť denného centra (v spolupráci s komunitným centrom)

Aktívne sa zapojiť do projektov Ministerstva vnútra SR, Splnomocnenca vlády SR prerómske komunity a iných

Vytvoriť podmienky pre preventívne aktivity pre deti a mládež prostredníctvom zamestnancov MŠ a ZŠ v zrekonštruovaných, zmodernizovaných priestoroch

6. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Sečovce úzko participuje na PHSR mesta Sečovce. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v meste.

Nakoľko finančné možnosti mesta v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2018 – 2020 (podľa komunitného plánu na roky 2018 – 2022). Určite nie je v možnostiach mesta realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viac zdrojového financovania. Na jednotlivé priority rozvoja sociálnych služieb schváli Mestské zastupiteľstvo mesta Sečovce zodpovedné osoby a časový horizont realizácie podľa aktuálnosti, t.j. ako je to uvedené v predošlej kapitole „**Priority rozvoja sociálnych služieb mesta...**“ **Časový horizont realizácie opatrenia“ .(2018-2022)**

Druh sociálnej služby (SZ)	Forma SZ	Kapacita stav/plán	Personálny normatív stav/plán	Poskytovateľ verejný- v neverejný- n	časový horizont	Zdroj financovania
Sociálne služby krízovej intervencie						
Komunitné centrum	Terénna ambulancia		4	v- mesto	Rok 2019	NP EU RO mesta
Terénna sociálna práca	terénna		8	v- mesto	od roku 2015	NP EU RO mesta
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi						
Detské jasle	ambulantná	20	6	v -mesto	od roku 2003	RO Sečovce
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku						
Zariadenie pre seniorov	pobytová	116	58	v-nezisková organizácia mesta	od roku 2015	MPSVaR RO mesto neverejné
prepravná služba	terénna		1	v-nezisková organizácia mesta	2019	MPSVaR RO mesto neverejné
Denný stacionár	ambulantná	20	3	neverejný (ADCH Košice)	od roku 2014	MPSVaR neverejné
Domáca opatrovateľská služba	terénna	25/40	11/20	v -mesto	od roku 2003	NP EU RO mesta
Domáca opatrovateľská služba	terénna	11/15	11/15	neverejný (ADCH Košice)	od roku 2014	NP EU neverejné
Domáca opatrovateľská služba	terénna	4/6	2/3	neverejný (Carmel centrum n.o.)	od roku 2018	NP EU neverejné

6.1. Finančné podmienky mesta na poskytovanie sociálnej služby

t.j. určenie finančných zdrojov z rozpočtu mesta, rozpočtu vyššieho územného celku a rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby na spolufinancovanie potrebnej kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity.

Mesto Sečovce v súčasnosti poskytuje pobytovú sociálnu službu v **Dome seniorov - § 35 Zariadenie pre seniorov**. Finančné podmienky na činnosť sú uvedené v tabuľke .

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Zariadenie	ZPS	ZPS	ZPS	ZPS	ZPS
Kapacita zariadenia	116	116	116	116	116
Potreba navýšenia kapacity	-	-	-	-	-
Zdroje financovania					
Príjem z vlastnej činnosti	632.869	635.000	640.000	650.000	660.000
MPSVaR	491.724	495.000	495.000	505.000	505.000
mesto					
Dary	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Celkom	1.125.593	1.131.000	1.136.000	1.156.000	1.166.000

7. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Tento plán budú predstavitelia samosprávy a poverené osoby mestským zastupiteľstvom priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie, je záväzným pre tvorbu rozpočtu mesta a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu mesta. Komunitný plán sociálnych služieb mesta je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce, či majúce aktivity na území mesta, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor) a je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Mestské zastupiteľstvo mesta Sečovce minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v meste a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu mesta. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh mesta v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb mesta sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy mesta.

8. Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj pri aktualizácii komunitného plánovania.

Účasť pri aktualizácii komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť
- ústne návrhy občanov – na mestskom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom
- účasť obyvateľov mesta na verejnom zhromaždení.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb
- po uplynutí plánovaného obdobia .

9. Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta

Mesto Sečovce, Námestie sv. Cyrila a Metoda 43/27, Sečovce, IČO: 00331899, pod reg. č. 166/2010-OSV, poskytuje sociálne služby:

§ 41 Opatrovateľská služba

Právnická osoba zriadená mestom Sečovce, reg. č. 258/2014-OSV § 35 Zariadenie pre seniorov, prevádzka Dargovských hrdinov 1734/60, 078 01 Sečovce, kapacita pre 116 klientov, IČO: 45743347

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja, mestom Sečovce, a sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Sečovce, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Sečovce.

Mesto v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby mesta na základe zmluvy s poskytovateľom.

Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode mesta Sečovce:

Neverejný poskytovateľ

Arcidiecézna Charita Košice, reg. č. 8/2009/OSV/4, IČO: 35514027

§ 40 Denný stacionár, kapacita zariadenia pre 20 klientov

§ 41 Opatrovateľská služba

§ 24d Komunitné centrum

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja, Arcidiecéznou charitou a v prípade potreby sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Sečovce, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Sečovce.

Carmel centrum n.o., Námestie sv. Cyrila a Metoda 51/43, 078 01 Sečovce, , IČO 45747857, reg. č. 375/2018-OSV

§ 41 Opatrovateľská služba

Poskytovaná sociálna služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja, neziskovou organizáciou a v prípade potreby je v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Sečovce, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Sečovce.

Mesto Sečovce v prípade potreby vydáva poskytovateľovi sociálnej služby uvedenej v § 25, § 35, § 36 a 40 na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78b s komunitným plánom sociálnych služieb mesta, ak je to v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Sečovce.

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Mesto preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život. Slúži ku cti obyvateľom mesta, že sa snažia plniť vytýčené ciele i v čase hospodárskej krízy, keď prostriedky na ďalší rozvoj mesta zo štátneho rozpočtu boli značne obmedzené. Predsudky medzi obyvateľmi v meste nie sú také priepastné ako to poznáme v iných obciach. Už len preto si zaslúžia pozornosť a podporu štátnych orgánov na zlepšenie životných podmienok tunajších ľudí.

Sečovce, máj 2018

Dokument bol prerokovaný a schválený na Mestskom zastupiteľstve
dňa ..... 2018.

MVDr. Jozef Gamrát
primátor mesta